

šímu než jeden měsíc, jde-li o odsouzení podmíněné, promíjí — za další podmínky tam uvedené — trest s účinky § 1 zákona o podm. odsouzení. Účinek amnestie vyčerpává se tedy v prominutí zkušební lhůty nebo zbytku zkušební lhůty, pokud by ještě běžela po náhradě nebo zadostiučinění (podmínkám rozsudkem uloženým), a v tom, že již okamžikem této náhrady (nebo zadostiučinění) nastane předpoklad (stanovený § 1 zákona o podm. odsouzení jinak teprve pro dobu po uplynutí zkušební lhůty), že vinník nebyl odsouzen. Předpoklad ten není však naprostým odstraněním rozsudku a navrácením vinníka v předešlý stav bezúhonnosti. To plyne — nehledíc k tomu, že se trestní lístky o podmíněně odsouzených ani po jejich osvědčení nezničí, nýbrž jen přeřadí do jiného oddílu trestního rejstříku (§ 13, § 27 vl. nařízení čis. 198 sb. z. a n. z roku 1922) z ustanovení § 9, odst. 3 al. 3 zákona o podm. odsouzení (v doslovu zákona čis. 134 sb. z. a n. 1924), že se podávají zprávy o podmíněném odsouzení a a zasílají příslušné spisy po zkušební době soudu, zavede-li se trestní řízení proti podmíněně odsouzenému. Jest na bíledni, že se tak stane za tím účelem, by soud k podmíněnému odsouzení, třebaže se vinník již osvědčil, mohl přihlížeti v úvahách o trestu, zejména i s hlediska § 2 zákona o podmíněném odsouzení. Účinek, který chce míti odvolání spojený s amnestií, předpoklad soudní bezúhonnosti a nepřipustnost jakéhokoliv přihlížení k dotčenému rozsudku, nastává jen zahlazením trestu (srovnej §§ 5, 6 zákona čis. 111 z roku 1928). Takové zahlazení — ovšem i cestou milosti možné (viz § 12 zák.) — nebylo nařízeno rozhodnutím presidenta republiky, o které tu jde. Jest proto setrvati při správném názoru rozsudku, že podmíněný odklad trestu byl nepřipustný, a důsledkem toho zmateční stížnost zamítnouti i v tomto bodě. Tím je spolu rozhodnuto o zmateční stížnosti i v tom bodě, kde s hlediska čis. 5 § 281 tr. ř. vytýká rozsudku, že sice přiznává stěžovateli jako polehčující okolnost dosavadní jeho zachovalost, avšak opírá výrok, že se podmíněný odklad trestu nepovoluje, opačným tvrzením, že stěžovatel byl odsouzen pro přestupek zpronevěry. Neboť, shledáno-li, že rozsudek není zmatečným z důvodu čis. 11 § 281 tr. ř. nemůže k tomu cíli uplatňovaný zmatek formální vésti stížnost k úspěchu, ana věcná správnost rozhodnutí zmatkem podle čis. 11. napadeného nikterak nezávisí na vytýkané vadě formální. Zmateční stížnost bylo tudíž jako neodůvodněnou zavrhnouti (§ 288 odst. 1 tr. ř.).

Čís. 3571.

Trestní zákon označuje za účel vyhrůžky při vydírání vynucení konání, dopuštění neb opomenutí, při loupeži (spáchané pohrůzkou) zmocnění se cizí věci movité (její okamžité odnětí).

Rozdíl mezi skutkovými podstatami oněch zločinů záleží v tom, že zlo, jímž bylo pohroženo, hrozí u loupeže bezprostředně a okamžitě, u vydírání však teprve v budoucnu.

Skutková podstata zločinu loupeže podle § 190 tr. zák., spáchaného pohrůzkou, předpokládá takovou pohrůzku směřující proti životu nebo

tělu, že napadené osobě nezbyvá volnost pro to, jak se má rozhodnouti, a že nemá jiného východiska, než obětovati věc. Při zločinu vydírání podle § 98 b) tr. zák. nedosahuje však pohrůžka této síly a bezprostřednosti, takže napadená osoba má na vůli, splniti to, co žádáno, nebo splnění žádosti odepřiti.

Pokud není porušením předpisu § 320 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nebyla-li k hlavní otázce na zločin loupeže dána eventuelní otázka na zločin vydírání.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1929, Zm I 367/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Mostě ze dne 12. dubna 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločiny loupeže podle §§ 190, 192 tr. zák., spoluviny na podvodu podle §§ 5, 197, 199 b), 200, 203 tr. zák., nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 199 b), 200, 203 tr. zák., těžkého poškození na těle podle § 153 tr. zák. a přestupky podle § 468 tr. zák. a §§ 32 a 36 zbroj. pat.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek porotního soudu jen potud, pokud stěžovatel byl jím uznán vinným zločinem loupeže podle §§ 190, 192 tr. zák., a uplatňuje v tomto směru číselně důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 5 tr. ř. Zmatek ten spatřuje v tom, že sborový soud porotní zamítl při hlavním přelíčení návrh stěžovatelova obhájce, by byla porotcům dána k 1. hlavní otázce na zločin loupeže podle §§ 190, 192 tr. zák., eventuelní otázka na zločin vydírání podle § 98 b) tr. zák. Otázka ta měla prý býti dána porotcům jednak proto, že se skutková podstata zločinu loupeže pohrůžkou podobá skutkové podstatě zločinu vydírání vyhrožováním tak, že řešení otázky, zda jde o zločin loupeže podle § 190 tr. zák. či o zločin vydírání podle § 98 b) tr. zák., je mnohdy i pro právníka úkolem nesnadným, jednak vzhledem k obecně uznávané zásadě trestního řízení »in dubio mitius«. Stížnosti, jež uplatňuje těmito vývody ve skutečnosti zmatek podle § 344 čís. 6 tr. ř. záležející v porušení předpisu § 320 tr. ř., chráněného zvláštní pohrůžkou zmatečnosti (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nikoli tedy zmatek podle § 344 čís. 5 tr. ř., jehož se číselně dovolává, nelze přiznati oprávněnost. O porušení předpisu podle § 320 tr. ř. šlo by tenkrát, kdyby byly po rozumu tohoto ustanovení zákona »tvrzeny«, t. j. buď výslovně tvrzeny nebo alespoň výsledky hlavního přelíčení napovězeny skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, skutek stěžovateli obžalobou jako zločin loupeže podle §§ 190, 192 tr. zák. za vinu kladený spadl pod mírnější ustanovení trestního zákona o zločinu vydírání podle § 98 b) tr. zák. Tohoto předpokladu tu však nebylo. Ze srovnání ustanovení §§ 98 b) a 190 tr. zák. vysvítá, že trestní zákon označuje za účel vyhrůžky při vydírání vynucení nějakého konání, dopuštění neb opomenutí, při loupeži vůbec, tedy i při loupeži spáchané pohrůžkou, však zmocnění se

cizí věci movité, tudíž její okamžité odnětí. Podle toho spočívá podstatný rozdíl mezi skutkovou podstatou zločinu loupeže podle § 190 tr. zák. pohrůzkou, a skutkovou podstatou zločinu vydírání podle § 98 b) tr. zák. v tom, že zlo, jímž bylo pohroženo, hrozí u loupeže bezprostředně a okamžitě, u vydírání však teprve v budoucnu. Skutková podstata zločinu loupeže podle § 190 tr. zák. pohrůzkou, předpokládá pohrůzku jsoucí podle své povahy násilím učiněným ohroženému, t. j. takovou proti životu nebo tělu směřující pohrůzku, že napadené osobě nezbyvá volnosti pro to, jak se má rozhodnouti, a že nemá jiného východiska, než obětovati věc. Při zločinu vydírání podle § 98 b) tr. zák. nedosahuje však pohrůzka této síly a bezprostřednosti, takže napadená osoba má na vůli, splniti to, co žádáno, nebo splnění žádosti odepřít (Rozh. č. 902 sb. Nejv. s., č. 2333 víd. úř. sb. a j.). Příběhu, o nějž v souzeném případě jde, nebyl podle výsledků hlavního přelíčení kromě stěžovatele a poškozeného Františka G-a nikdo přítomen. Jest tedy jen zkoumati, zda byly výpovědmi těchto osob tvrzeny nebo napovězeny skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, spadal skutek stěžovateli obžalobou jako zločin loupeže podle §§ 190, 192 tr. zák. za vinu kladený jen pod ustanovení § 98 b) tr. zák. Stěžovatel, jenž, jak vyšlo při hlavním přelíčení najevo, před četnictvem vůbec popřel skutek, uvedl při hlavním přelíčení v podstatě v souhlasu s tím, co udal před vyšetřujícím soudcem, že namířil Františku G-ovi, když tento za tehdejší mlhy přišel až k mostu přes řeku Bělou u K., kde stěžovatel na něho číhal, revolverem, který prý nebyl nabit, na prsa a vyzval ho, by mu vydal peníze, že G. odhodil na to ihned balík, v němž byly bankovky, zvedl obě ruce a vydal pak stěžovateli na jeho vyzvání též drobné peníze a revolver, že stěžovatel si pak vzal řečený, G-em odhozený balík, řekl G-ovi »Jetzt können Sie gehen« a že G. pak odešel. Poškozený František G. potvrdil při hlavním přelíčení v podstatě v souhlase s údaji před četnictvem a s obsahem svědectví před vyšetřujícím soudcem jako svědek, že přišel tenkrát za husté mlhy k řečenému mostu, byl přepaden neznámým mužem, který, přiskočiv k němu, namířil mu revolverem na prsa se slovy »Ruhig verhalten, sonst schiesse ich Sie nieder«, že svědek se lekl tak, že pozvedl balík s bankovkami, který měl v pravé ruce, jako na obranu, že však ruka mu ihned sklesla, že útočník sáhnuv mu do kapsy vzal mu z ní drobné peníze a revolver, že vzal na to svědku z ruky též balík s bankovkami, že řekl svědkovi »Sie können gehen«, že svědek, odcházeje, se obrátil, protože se obával, že bude pachatelem ze zadu střelen, a že obžalovaný B. je určitě totožný s oním pachatelem. Z toho, co uvedeno plyne, že nebylo ani ve vyličení děje stěžovatelem ani ve výpovědi svědka G-a podkladu pro eventuální otázku na zločin vydírání podle § 98 b) tr. zák., neboť, hledíc k ději stěžovatelem a svědkem G-em v podstatě stejně vyličenému mohl G. splnění zla, jímž mu bylo pohroženo, okamžitě očekávati a šlo, jak plyne nejlépe ze skutečnosti, že G. pod vlivem pohrůzky směřující proti jeho životu dal si věci vzít nebo je sám vydal bez nejmenšího vzpěčování se a aniž se pokusil o sebe menší odpor, o pohrůzku, již byla vůle G-ova v pravém slova smyslu zlomena, takže nezbyla napadenému jiná volba, než dáti si věci vzít nebo je vydati, tedy o pohrůzku jsoucí násilím G-ovi uči-

něným. Na věci nemění nic, že revolver, jímž stěžovatel G-a ohrožoval, nebyl podle tvrzení stěžovatelova nabit; neboť tato okolnost nebyla G-ovi známa a otázku, zda hrozilo G-ovi nebezpečí, či nikoli, jest posuzovati nikoli s hlediska osoby hrozící, nýbrž jen s hlediska osoby ohrožené. Z toho co uvedeno vysvítá, že sborový soud porotní, zamítнув obhájcův návrh, neporušil předpis § 320 tr. ř. a nezatížil rozsudek zmatkem podle § 344 čís. 6 tr. ř.

Čís. 3572.

Nahodilé opilství podle § 523 tr. zák. je pachatelem zaviněno již tím, že se připravil v tento stav vědomým požitím alkoholických nápojů.

Ke skutkové podstatě přestupku opilství podle § 523 tr. zák. stačí, vyazuje-li čin spáchaný v nahodilém zaviněném opilství na venek veškeré znaky určitého zločinu.

Nevyhledává se, by skutek spáchaný v nahodilém zaviněném opilství jevil též znaky subjektivní podstaty onoho zločinu.

Přestupek opilství spáchaný činy, vykazujícími na venek veškeré znaky zločinu podle § 85 a), b) tr. zák., pokud se týče zločinu podle § 5, 85 a), b) tr. zák.

Ke skutkové podstatě zločinu § 85 a) tr. zák. se vyhledává úmysl směřující ke způsobení škody částku v tomto ustanovení zákona uvedenou převyšující jen, nastala-li ze zlomyslného poškození cizího majetku ona škoda, ač ji pachatel způsobiti zamýšlel.

Skutkovou podstatu zločinu § 85 a) tr. zák. nevylučuje napotomní náhrada škody.

Ke skutkové podstatě zločinu § 85 b) tr. zák. se nevyžaduje, by úmysl pachatelův směřoval přímo k způsobení některého z nebezpečí v § tom uvedených, stačí po stránce subjektivní, byl-li si pachatel, poškodivší úmyslně a vědomě bezprávně cizí majetek, při páchání činu vědom, že z jeho skutku může nastati některé z oněch nebezpečností.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1929, Zm I 491/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 25. června 1928, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přestupkem proti veřejné mravopoctnosti podle § 523 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost obžalovaného Jaroslava K-e uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5 a 9 a) tr. ř., zmateční stížnost obžalovaného Karla S-a dovolává se číselně důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 5, 9 a) a b) tr. ř. Stížnost obžalovaného K-e vytýká rozsudku s hlediska zmatku podle § 281 čís. 5 tr. ř., že neuvádí důvodů a) pro výrok, že si stěžovatel opilství zavinil, b) pro výrok v rozsudku, že stěžovatel poškodil cizí majetek zlomyslně (úmyslně). Výtky nejsou odůvodněné. K a). Nahodilé opilství podle § 523 tr. zák. je pachatelem za-